

Arbejdsmarkedsstyrelsen

Aktiv beskæftigelsespolitik, love og jura

Notat

Opsummering af hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik (Pligt for unge under 25 år til at tage en uddannelse, supplerende af udlændinges integrationskontrakter, tilbud til kontant- og starthjælpsmodtagere som ikke er blevet aktiveret det seneste år, gentagen aktivering, særlig integrationsindsats, bortfald af kontanthjælp til hjemmegående ægtefælle og afskaffelse af ægtefællertillægget, styrket sygeopfølgning over for kontant- og starthjælpsmodtagere og ændring af refusionsbestemmelserne for kontanthjælp mv.)

30. november 2005

Følgende organisationer har besvaret høringen: Beskæftigelsesrådet, Amtsrådsforeningen, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunal, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Jobrådgivernes Brancheforening, Rådet for Etniske Minoriteter, Dansk Flygtningehjælp, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Det Centrale Handicapråd, Institut for Menneskerettigheder, Rådet for Socialt Udsatte, Flygtningenævnet, Amnesty International, og Retspolitisk Forening.

Vores sag
05-201-127/05-21-0016
Vores ref.
Jcs/Y1

Generelt:

I almindelighed finder de hørte organisationer det positivt, at flere kontant- og starthjælpsmodtagere får forbedret deres muligheder for at få arbejde og uddannelse, og at en vellykket integration bedst nås via en styrket uddannelses- og arbejdsmarkedsrettet indsats.

En del mener, at lovforslaget i for høj grad har karakter af tvang og sanktioner baseret på en negativ tilgang til, at udlændinge ikke vil uddannes og arbejde og dermed integreres. Ifølge disse organisationer bidrager dette ikke til, at flere får en uddannelse og kommer i arbejde, da de positive elementer i forslaget herved træder i baggrunden. Der er flere organisationer, der på den baggrund er bekymrede for, om integrationen vil lykkes.

Kommentar:

Formålet med integrationsaftalen "En ny chance til alle" er, at alle, der kan, får en uddannelse eller kommer i beskæftigelse. Målet er, at den enkeltes evne til at forsørge sig selv forbedres. Der skal derfor gennem en målrettet og effektiv beskæftigelsesrettet indsats skabes de fornødne rammer for, at alle, herunder også udlændinge, bliver selvforsørgende. Det er i den forbindelse vigtigt, at unge motiveres til at tage en uddannelse.

Det offentlige skal gennem rådgivning, vejledning og aktive opkvalificerende jobrettede tilbud bistå og støtte de ledige i at komme i arbejde og ud af offentlig forsørgelse. Derfor er der foreslået en forstærket indsats for, at unge

kontant- og starthjælpsmodtagere får uddannelse, en særlig indsats for ledige, der har svært ved at blive integreret på arbejdsmarkedet, og afsat midler til tilbud til kontant- og starthjælpsmodtagere, der i mere end sammenlagt 12 måneder ikke har fået et aktivt tilbud. Kommunerne tilskyndes også ved ændrede refusionssatser til at give aktive tilbud.

I det følgende gengives og kommenteres de centrale punkter i organisationernes høringssvar:

1. Pligt til uddannelse for unge kontant- og starthjælpsmodtagere under 25 år, der ikke har problemer ud over ledighed.

LO og FTFs (Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd) kommentarer:

- LO finder det positivt, at der ved uddannelsesvalget tages udgangspunkt i den unges egne ønsker, og at målgruppen alene omfatter unge, som ikke har problemer ud over ledighed og ikke-forsørgere. LO foreslår, at også unge gravide undtages fra forslaget.

Kommentar:

Det forhold, at en ung er gravid, bør ikke i sig selv betyde, at den unge ikke skal påbegynde uddannelse.

- LO foreslår, at kommunen skal have en særlig vejlednings- og informationsforpligtelse og bør bistå den unge med ansøgninger mv. efter behov.

Kommentar:

Kommunen skal efter de eksisterende regler bistå den unge med afklaring og valg af uddannelse, fx ved at henvise til Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU). Hvis det er nødvendigt, skal kommunen bistå den unge med at søge ind på en eller flere relevante uddannelser. Der er ikke fastsat en særlig vejledningsforpligtelse, da det forventes, at kommunerne – som i dag – benytter sig af de muligheder, der er for i samarbejde med vejlednings- og uddannelsesinstitutionerne at understøtte den unge i sin afklaring om uddannelsesvalg mv.

- LO foreslår, at kommunen forpligtes til systematisk at følge og støtte den unge under uddannelsesforløbet.

Kommentar:

De unge skal uddannes inden for det ordinære uddannelsessystem, og skal ikke stilles anderledes end andre unge under ordinær uddannelse. Kommunen skal således ikke have en særlig forpligtelse til at følge den unge, idet det almindelige uddannelses- og vejledningssystem forventes at kunne støtte den unge.

- LO anbefaler, at det i forslaget tydeliggøres, at den opfølgning, som unge med en integrationskontrakt, skal have, fastlægges i integrationskontrakten - fx fordi den unge uden rimelig grund er ophørt med en uddannelse.

Kommentar:

Den opfølgning, som der skal ske for unge med en integrationskontrakt, skal ske i forhold til kontrakten. Det fremgår således af forslaget, at jobplanen er en integreret del af kontrakten. De eksisterende regler om kontaktfølgning, herunder opfølgning, udarbejdelse af jobplaner gælder uforandret. Forskellen er, at jobplanen, herunder revision af jobplanen, skrives ind i kontrakten, som skal følge udlændingen, indtil der opnås tidsubegrænset opholdstilladelse.

- LO mener, at de nærmere betingelser for at stoppe kontanthjælpen bør præciseres. Udgangspunktet må være, at ingen unge tabes undervejs. Det er derfor vigtigt, at kommunens støtte og vejledning gør, at så mange som muligt gennemfører. De nærmere betingelser for at stoppe kontanthjælpen bør præciseres, således at der skabes parallelitet i forhold til de almindelig gældende regler, hvad angår sanktioner i forhold til kontant- og starthjælpsmodtagere.

Kommentar:

Betingelserne for at stoppe hjælpen til den unge er præciseret i bemærkningerne med en henvisning til den eksisterende § 41 i lov om aktiv socialpolitik. Dvs. at det er den almindelige regel om ophør af hjælpen ved afvisning af tilbud uden rimelig grund, der gælder.

- FTF mener, at sanktionsbestemmelserne om fratagelse af kontanthjælp vil ramme de svageste meget vilkårligt, da spørgsmålet om sanktion afhænger af, om den enkelte kan gennemføre en uddannelse.

Kommentar:

Personer, som vurderes ikke at være i stand til at gennemføre en uddannelse, vil ikke blive omfattet af uddannelsespligten, og vil derfor ikke omfattes af sanktionerne. Unge, som har en rimelig grund til at holde op med uddannel-

sen, fx fordi pågældende ikke er i stand til at gennemføre en uddannelse - eksempelvis på grund af manglende evne -, vil ikke blive ramt af sanktioner.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) og Ledernes Hovedorganisations (LH) kommentarer:

- Arbejdsgiversiden støtter forslaget om pligt for unge kontant- og start-hjælpsmodtagere samt modtagere af introduktionsydelse til at søge optagelse på en ordinær uddannelse, hvilket giver gode muligheder for efterfølgende at komme i varig ordinær beskæftigelse. Det forudsættes dog, at de unge skal kunne optages på en uddannelse på ordinære vilkår.

Kommentar:

Forslaget lægger op til, at unge omfattes af uddannelsespligten skal optages på en uddannelse på lige fod med andre unge, dvs. på ordinære vilkår.

- Det foreslås, at forsørgere, der ikke har et specifikt børnepasningsbehov også omfattes af målgruppen, da forsørgere også ud fra et beskæftigelsespolitisk perspektiv vil have stor gavn af at gennemføre en erhvervs-kompetencegivende uddannelse.

Kommentar:

Det indgår ikke i integrationsaftalen "En ny chance til alle", at forsørgere skal være omfattet af forslaget.

- Det foreslås, at der fastsættes en konkret frist for, hvornår den unge har pligt til at foreslå en eller flere relevante uddannelser, som den pågældende kan søge om optagelse på.

Kommentar:

Det er vurderingen, at det ikke er hensigtsmæssigt at fastsætte den samme frist for alle. Fristens længde beror på kommunens konkrete skøn, hvori indgår, at der bl.a. skal tages hensyn til, optagelsestidspunkter for uddannelserne, og at den unge skal have rimelig tid til at træffe uddannelsesvalg mv.

- Der foreslås en justering af den del af uddannelsesforslaget, der drejer sig om, at der umiddelbart efter ophør skal iværksættes aktivering, hvis den unge uden rimelig grund ophører med en påbegyndt uddannelse. Som ændringen er formuleret, kan det læses som om, at der indføres en beskæftigelsesgaranti.

Kommentar:

Formålet med forslaget er ikke at indføre en jobgaranti. For at det ikke skal kunne misforstås, er det nu i lovforslaget præciseret, at kommunen skal bistå pågældende med at finde beskæftigelse eller give et aktivt tilbud.

Kommunernes Landsforenings (KL) kommentarer:

- KL finder det positivt, at der gøres en indsats for, at unge gennemfører en ordinær kompetencegivende uddannelse frem for at modtage ydelser i social- og beskæftigelsessystemet. For KL er det en afgørende forudsætning, at uddannelsesinstitutionerne gør en aktiv indsats for i højere grad at være i stand til at modtage og fastholde denne ungegruppe, herunder at der er de fornødne praktikpladser.

Kommentar:

Med forslaget forpligtes de unge - der kan - til at tage en uddannelse på ordinære vilkår. Det almindelige vejledningssystem forventes at kunne støtte den unge i at blive afklaret med hensyn til uddannelsesønsker og efterfølgende uddannelsesvalg. Det fokus, der etableres i det kommunale system for at sikre, at flere unge får en kompetencegivende uddannelse, forventes samlet set at bidrage til, at flere unge rent faktisk gennemfører en kompetencegivende uddannelse.

Forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med regeringens målsætning om, at alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Målsætningen skal blandt andet nås ved, at frafaldet, herunder i særlig grad blandt unge mænd med anden etnisk herkomst navnlig den for de erhvervsrettede uddannelser, nedbringes. Der skal desuden være mulighed for, at alle unge, herunder unge med anden etnisk herkomst, som ønsker det, kan gennemføre en erhvervsuddannelse med praktik i en virksomhed. Regeringen har nedsat et udvalg herom med deltagelse af blandt andet KL og arbejdsmarkedets parter i forlængelse af Globaliseringsrådets debat om de erhvervsfaglige uddannelser. Udvalget skal komme med bidrag til, hvordan udfordringerne, så alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse, kan imødekommes, herunder om de offentlige og private arbejdsgivers ansvar for tilvejebringelse af de fornødne praktikpladser. Konkret har regeringen på praktikpladsområdet i foråret gennemført lovgivning om præmiering af arbejdsgivere, der tager ekstra elever, ligesom regeringen i efteråret har fremsat lovforslag om Ny mesterlære og om flere praktiske indgange i social- og sundhedsuddannelserne.

- KL anbefaler, at der er overensstemmelse mellem forslaget om, at unge skal have en uddannelse, og den eksisterende lovgivning om virksomhedspraktik.

Kommentar:

Ledige kontant- og starthjælpsmodtagere, som ikke har problemer ud over ledighed, og som er målgruppen for forslaget, kan få tilbud om virksomhedspraktik i op til enten 4 eller 13 uger. Perioden på 13 uger kan efter en konkret vurdering udvides til i alt 26 uger. Virksomhedspraktik gives som led i afdækning eller optræning af personens faglige, sociale eller sproglige kompetencer samt for at afklare beskæftigelsesmålet. Inden for disse tidsmæssige rammer kan der etableres virksomhedspraktik, som lægger til op til den ønskede uddannelse.

- KL peger på behovet for dialog mellem Beskæftigelsesministeriet og Undervisningsministeriet i forhold til kommunernes praktiske udmøntning af forslaget.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet og Undervisningsministeriet vil holde tæt kontakt om den nærmere udmøntning af forslaget.

- KL ønsker en afklaring af betydningen af ”at være i stand til at klare en uddannelse på almindelige vilkår”. KL peger på, at der er en række andre aktører – erhvervsskoler, social- og sundhedsskoler og virksomheder m.fl. – som har ansvar for unges uddannelse, og at disse bør inddrages i vurderingen.

Kommentar:

Det er forudsat, at de eksisterende vejlednings- og uddannelsesinstitutioner og virksomhederne sammen med kommunen kan støtte den unge i sit uddannelsesvalg. Kommunen foretager vurderingen i dialog med den unge, og der kan – som i dag - trækkes på de eksisterende vejlednings- og uddannelsesinstitutioner. For at en ung kan blive omfattet af uddannelsespligten skal kommunen ud fra en konkret vurdering nå frem til, at den unge har de personlige og uddannelsesmæssige forudsætninger for at gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår.

- KL ønsker også en afklaring af betydningen af manglende samarbejde eller frafald ”uden rimelig grund”.

Kommentarer:

Det får betydning for den unges hjælp, hvis pågældende ikke medvirker/samarbejder ved at komme med forslag til uddannelser, ikke søger optagelse på en uddannelse eller senere ophører med en uddannelse uden rimelig grund. De rimelige grunde, der er anført i lov om aktiv socialpolitik § 13, stk.4, og hvortil der henvises i bemærkningerne, skønnes dæk-

kende. Hvis den unge ikke kan gennemføre uddannelsen, fordi pågældende ikke er i stand til det, vil det være omfattet af de rimelige grunde.

- KL mener, at kommunerne bør kunne stille krav om særlige modtageforanstaltninger eller pædagogiske tiltag på uddannelsesinstitutionerne.

Kommentar:

Med forslaget tilskyndes unge, der kan gennemføre en uddannelse på almindelige vilkår, til at få en uddannelse. Disse unge stilles ikke anderledes end andre unge, der er i gang med en uddannelse. Den unge har således mulighed for under uddannelsen at benytte sig af de muligheder, der er for at få hjælp i vejlednings- og uddannelsessystemet. Det er derfor ikke vurderingen, at der er behov for særlige modtageforanstaltninger eller pædagogiske tiltag på uddannelsesinstitutionerne.

Amtsrådsforeningens kommentarer:

Amtsrådsforeningen vurderer, at lovforslaget umiddelbart ikke har konsekvenser for amterne. Amtsrådsforeningen forudsætter, at ledige også kan benytte sig af almen voksenuddannelse (avu) og forberedende voksenundervisning (FVU).

Kommentar:

Forberedende Voksenundervisning (FVU) er ikke studiekompetencegivende forløb og indgår derfor ikke som mulige uddannelser. Almen voksenuddannelse (avu) er studiekompetencegivende, og kan derfor indgå.

Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunals (DS og HK/K) kommentarer:

- DS og HK/K deler målsætningen om at få flere unge kontanthjælpsmodtagere, som ikke har problemer ud over ledighed, i uddannelse. Tilskyndelsen hertil skal ske i dialog med den unge.
- DS og HK/K peger på, at det er vigtigt, at der sker en koordinering med Undervisningsministeriets initiativer. Det må sikres, at de unge kan optages på uddannelserne, og at de har ret til SU, selvom de ikke har permanent opholdstilladelse.

Kommentar:

Det eksisterende vejlednings- og uddannelsessystem kan oplyse kommunen om, hvorvidt de unge kan få SU fra optagelsen og under hele uddannelsen, før kommunen pålægger dem at søge over i ordinær uddannelse.

- DS og HK/K finder, at der er risiko for, at kommunerne pålægger unge uddannelser, som det viser sig, at de alligevel ikke havde interesse for.

Kommentar:

Formålet med forslaget er at motivere unge til at tage en uddannelse. Ved eventuelt pålæg om at søge ind på en uddannelse skal der derfor også tages hensyn til den unges ønsker.

- DS og HK/K finder, at hvad der anføres, som en rimelig grund for en ung til at ophøre med et uddannelsesforløb, er for begrænset. DS og HK/K anfører, at de i § 13, stk. 4, anførte grunde ikke er dækkende i praksis. DS og HK/K mener fx, at det er en rimelig grund, at en ung finder ud af, at pågældende ikke er egnet til uddannelsen, eller at valget af andre årsager er åbenlyst forkert.

Kommentar:

Der vil ikke være noget til hinder for, at den unge foretager et studieskift, som det sker i dag for unge, der påbegynder en uddannelse, og undervejs ønsker at skifte studie. Spørgsmålet om sanktioner bliver først aktuelt, hvis den unge skal have kontant- eller starthjælp. De rimelige grunde, der er anført i lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 4, og hvortil der henvises i bemærkningerne, anses for dækkende. Situationen, hvor den unge ikke kan gennemføre uddannelsen, fordi pågældende ikke har evnerne til det, er omfattet af de rimelige grunde.

- DS og HK/K finder, at beslutningens rækkevidde bør medføre, at en klage over kommunens afgørelse har opsættende virkning. DS og HK/K anfører i den forbindelse, at det er at invitere til problemer at tvinge en ung til at starte på en uddannelse, selvom vedkommende er så uenig i uddannelsesvalget, at pågældende har klaget over det.

Kommentar:

Det er ikke hensigtsmæssigt at give disse afgørelser opsættende virkning, blandt andet på grund af optagelsesfrister for uddannelser. Der kan i øvrigt henvises til den særlige procedure for foreløbige afgørelser i særlige situationer efter retssikkerhedsbekendtgørelsen § 18. Efter denne bestemmelse kan formanden træffe en foreløbig afgørelse om klage over rimeligheden af aktiveringstilbud eller andre beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Formandens afgørelse skal hurtigst muligt behandles i et nævnsmøde så vidt muligt i et møde inden 14 dage.

- DS og HK/K mener, at det er problematisk, at den efterfølgende kontanthjælp vil blive udbetalt med krav om tilbagebetaling, da det vil efterlade nogle unge flygtninge og indvandrere uden permanent opholdstilladelse

med gæld til det offentlige, som senere kan begrunde afslag på fast opholdstilladelse.

Kommentar:

Tilbagebetalingspligt eksisterer allerede i dag, og de eventuelt afledte virkning vil ikke være anderledes, end hvad der gælder i dag.

- DS og HK/K anfører, at det er uklart, hvor længe de unge vil være omfattet af kravet om tilbagebetaling efter § 93, stk. 1, nr. 3, i lov om aktiv socialpolitik.

Kommentar:

Efter de gældende regler kan der ikke på forhånd fastsættes en tidsmæssig begrænsning af tilbagebetalingskravet, når der bliver udbetalt hjælp efter lov om aktiv socialpolitik med tilbagebetalingspligt. Dette vil også være tilfældet i den situation, hvor den unge er ophørt med uddannelsen uden rimelig grund. Fra det tidspunkt, hvor den unge igen kan siges at have foretaget reelle bestræbelser på at opfylde sin pligt til at stå til rådighed, herunder medvirker til at komme med forslag til uddannelse, søger ind på uddannelse eller påbegynder uddannelse, kan hjælpen på ny udbetales uden tilbagebetalingspligt.

Foreningen af socialchefer i Danmarks kommentarer:

- Foreningen af socialchefer i Danmark er positive overfor, at der for unge skal fokuseres på uddannelse og på den enkelte unges egne forslag og muligheder.

Dansk Flygtningehjælps kommentarer:

- Dansk Flygtningehjælp finder, at der er mere behov for positivt, individuelt tilpassede tilbud frem for tvang og sanktioner også for de unge, der har forudsætninger for en uddannelse.

Kommentar:

Det er forventningen, at langt de fleste vil samarbejde. Og for de, der ikke vil samarbejde, vil der blive lagt vægt på den unges egne ønsker ved pålæg om at begynde en uddannelse. Kan den unge ikke gennemføre en uddannelse på ordinære vilkår, får den unge ikke en pligt til uddannelse pålagt af kommunen.

Rådet for etniske minoriteters kommentarer:

- Rådet peger på vigtigheden af, at man sørger for, at uddannelsessystemet formår at inkludere etniske minoriteter. Der må således ikke være barrierer, der bevirker, at etniske minoriteter har vanskeligere ved at gennemføre en uddannelse.
- Rådet foreslår, at det tydeligere fremgår af loven, at kommunerne gøres pligtige til at hjælpe de unge med at finde en passende uddannelse og til at komme i kontakt med den konkrete uddannelsesinstitution.

Kommentar:

Forslaget skal ses i sammenhæng med de muligheder, der er i det eksisterende uddannelsessystem for at få støtte og vejledning i forbindelse med uddannelsesvalg og under uddannelsen, og de forskellige målrettede tiltag, der gennemføres i Undervisningsministeriet for at sikre, at flere unge, herunder også etniske minoriteter, får en uddannelse og den fornødne støtte og opbakning op igennem uddannelsessystemet. Det forventes at bidrage til nedbrydning af barrierer, så unge i højere grad får en uddannelse. Kommunerne skal som led i forslaget – og efter de eksisterende regler – bistå den unge med at træffe valg om uddannelse og søge om optagelse på en eller flere relevante uddannelser. Det kan ske i samarbejde med relevante vejlednings- og uddannelsesinstitutioner.

Amnesty Internationals kommentarer:

- Amnesty International hilser det velkomment, at der stilles krav om, at flere unge fuldfører en uddannelse, da det gør det lettere at bestride et arbejde, og at aftalen kun gælder unge uden børn og unge, der ikke har problemer ud over ledighed. Amnesty International mener, at der bør være fokus på, at det kan være svært for unge udlændinge at finde praktikpladser og senere jobs uanset deres uddannelse.

Kommentar:

Forslaget skal i øvrigt ses i sammenhæng med regeringens målsætning om, at alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Målsætningen skal blandt andet nås ved, at frafaldet, herunder i særlig grad blandt unge mænd med anden etnisk herkomst især inden for de erhvervsrettede uddannelser, nedbringes. Der skal desuden være mulighed for, at alle unge, herunder unge med anden etnisk herkomst, som ønsker det, kan gennemføre en erhvervsuddannelse med praktik i en virksomhed.

- Amnesty International efterlyser en præcisering i lovforslaget af, hvad der ligger i ”uden rimelig grund” for unge, der ophører med en uddannelse.

Kommentar:

I forslaget er det anført, at kommunen skal yde hjælp med tilbagebetalingspligt, hvis den unge uden rimelig grund ophører med uddannelsen. Det gælder ikke unge, der er ophørt med en uddannelse, og som har gjort, hvad de kunne for at klare uddannelsen. Det fremgår af lov om aktiv socialpolitik § 13, stk. 4, i hvilke situationer den unge kan have en rimelig grund til at opføre sig med sin uddannelse. Det skønnes ikke at være nødvendigt med en yderligere præcisering.

- Amnesty International frygter, at kommunen mere tænker på jobmarkedet end på den unge, når de skal vurdere, hvilken uddannelse der er relevant for den unge.

Kommentar:

Der skal lægges vægt på den unges ønsker til uddannelse, og uddannelsen skal være realistisk for den unge at gennemføre. Kommunen skal også sammen med den unge have fokus på beskæftigelsesmulighederne efterfølgende.

2. Alle udlændinge, der er eller har været omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven, og som skal have hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., skal have deres beskæftigelsesrettede indsats fastlagt i integrationskontrakten.

LOs kommentarer:

- Det foreslås, at modtagere af ledighedsydelse undtages fra pligt til integrationskontrakt på samme måde som personer i fleksjob.

Kommentar:

Udlændinge på fleksjob er ikke omfattet af målgruppen, da fleksjob er en varig foranstaltning, hvor deres arbejdsevne er fastlagt, og de varetager et job på ordinære vilkår med de begrænsninger, som følger af deres nedsatte arbejdsevne. Modtagere af ledighedsydelse modtager offentlig forsørgelse og skal derfor – som øvrige modtagere af hjælp til offentlig forsørgelse – være en del af målgruppen.

- Det foreslås, at hvis der ikke kan opnås enighed om kontraktens udformning, skal aktiviteter og tilbud fastlægges i samarbejde med den lediges faglige organisation.

Kommentar:

Der ses ikke en særlig begrundelse for at indføre en sådan ret med nærværende lovforslag, da det er de gældende regler, der skal anvendes.

- Det bemærkes, at det er uklart, om jobplanen træder i stedet for integrationskontrakten, og om alle aktiviteter, der enten fastlægges som led i det individuelle kontaktføreløb eller efter reglerne om jobplaner, skal skrives ind i kontrakten.

Kommentar:

Det kan hertil bemærkes, at det fremgår af forslaget, at indsatsen fastlægges som led i det individuelle kontaktføreløb med udgangspunkt i de gældende regler herom, herunder reglerne om jobplaner. De aktiviteter, som fastlægges, skrives ind i kontrakten. Det betyder, at fx jobplanen derved bliver en integreret del af kontrakten.

- Det bemærkes for forsikrede ledige, at det er uklart, hvilke sanktioner manglende overholdelse af kontrakten har. Det bemærkes, at staten med forslaget – i modsætning til i dag – overtager arbejdsløshedskassernes ansvar for at oplyse om dagpengemæssige konsekvenser og sanktioner.

Kommentar:

Den beskæftigelsesrettede indsats fastlægges i kontrakten efter de gældende regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Sanktionerne ved manglende efterlevelse af reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er således også de samme. Reglerne er således uændrede, men skrives ind i integrationskontrakten, da mulige sanktioner skal fremgå af integrationskontrakten. Det svarer fx til, at det i dag også af jobplaner fremgår, at det kan have dagpengemæssige konsekvenser, hvis man ikke deltager i et aktiveringstilbud. Der er ikke med integrationskontrakten lagt op til en ændring af arbejdsløshedskassernes vejledningsforpligtelse.

Kommunernes Landsforenings (KL) kommentarer:

- KL mener, at det rent administrativt er vanskeligt at overskue de nye samlede bestemmelser vedrørende integrationskontrakter, da reglerne findes i 2 love, og da snittet mellem bestemmelserne er uklare. Der foreslås derfor et mere rent snit, så udlændinge kun omfattes af bestemmelser i beskæftigelsesloven i det 4. til 7. integrationsår.

- Det foreslås, at det sikres, at integrationskontrakten koordineres med de øvrige redskaber – jobplan, visitationsværktøjskassen, ressourceprofilen, CV mv. – for at undgå dobbeltarbejde.

Kommentar:

Den overordnede ramme for kontrakten, herunder kontrakterklæringen, fastlægges i integrationsloven. Reglerne for det nærmere indhold af kontraktens aktiviteter og opfølgningen på kontrakten vil derimod både findes i integrationsloven – f.s.v.a. indholdet af kontraktens aktiviteter og opfølgning på kontrakten i introduktionsperioden – og i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats – f.s.v.a. indholdet af kontraktens aktiviteter og opfølgning på kontrakten efter introduktionsperiodens udløb.

Hvis udlændingen efter introduktionsperiodens udløb overgår til en forsørgelsesydelse efter beskæftigelseslovgivningen, skal der fortsat være et individuelt kontaktførløb. Aktiviteter skal i den forbindelse fastlægges, der skal afholdes CV-samtale, og tilbud skal indarbejdes i kontrakten efter de eksisterende regler om jobplan.

På den baggrund er det vurderingen, at snittet mellem bestemmelserne ikke er uklart.

- KL anbefaler, at der udarbejdes en standardkontrakt, så det sikres, at kontrakten forbliver et dynamisk og fleksibelt værktøj, der løbende tilrettes og justeres i takt med udviklingen.

Kommentar:

Integrationsministeriet har ansvaret for kontrakterne, og som led i udmøntningen af lovforslaget vil Integrationsministeriet i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet udforme en standardkontrakt, som kan anvendes.

Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunals kommentarer:

Organisationernes bemærkninger om integrationskontrakten og erklæringen om integration og aktivt medborgerskab er kommenteret i Integrationsministeriets høringsnotat.

Foreningen af socialchefer i Danmarks kommentarer:

- Foreningen af socialchefer i Danmark er positive overfor, at den beskæftigelsesmæssige indsats skal indgå i de kommende integrationskontrakter. Der opfordres til, at rammerne for sådanne kontrakter bliver gjort operationelle, så kommunerne kan håndhæve kontrakterne.

Kommentar:

Foreningens bemærkninger om integrationskontrakten og erklæringen om integration og aktivt medborgerskab er kommenteret i Integrationsministeriets høringsnotat. Det skal bemærkes, at Integrationsministeriet i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet som led i udmøntningen af lovforslaget vil udforme en standardkontrakt, som kan anvendes.

Rådet for etniske minoriteters kommentarer:

Rådets bemærkninger om integrationskontrakten og erklæringen om integration og aktivt medborgerskab er kommenteret i Integrationsministeriets høringsnotat.

Amnesty Internationals kommentarer:

- Amnesty International finder det positivt, at integrationskontrakten skal udformes i samarbejde med udlændingen. Såfremt den pågældende udlænding og myndighed ikke kan opnå enighed om udformningen, er det kun den ansvarlige myndighed, der fastlægger aktiviteter og tilbud. Amnesty International finder det problematisk, at myndigheden alene fastlægger aktiviteter og tilbud, hvis der ikke kan opnås enighed. Amnesty International foreslår derfor, at der indsættes en bestemmelse i loven, der gør det muligt for udlændingen at kunne sige fra overfor de tilbud og aktiviteter, der måtte ligge langt fra udlændingens ønsker og arbejdskapacitet og få prøvet sagen ved højere instans. Amnesty International ønsker desuden at få oplyst, hvilke sanktioner udlændingen bliver mødt med.

Kommentar:

Den beskæftigelsesrettede indsats fastlægges i kontrakten efter reglerne om det individuelle kontaktforløb og reglerne om jobplaner mv. Jobplanen bliver således en integreret del af kontrakten. Når der gives tilbud, kan der i dag klages over tilbudet. Der vil også kunne klages, når indsatsen fastlægges i kontrakten. Udlændingen har således – som i dag – mulighed for at klage, hvis pågældende ikke er enig med kommunen i de aktiviteter, der aftales eller fastlægges. Ved manglende deltagelse i de beskæftigelsesrettede aktiviteter og tilbud, som fastlægges i kontrakten for udlændinge, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., vil det – som i dag - kunne få betydning for ydelserne.

Foreningen af ledere ved dansk uddannelsers kommentarer:

Foreningens bemærkninger vedrørende danskuddannelse er kommenteret i Integrationsministeriets høringsnotat.

3. ”Ny chance for alle” – Kontant- og starthjælpsmodtagere med læn- gerevarende passiv offentlig forsørgelse bag sig uden deltagelse i aktive tilbud skal have deres sag grundigt gennemgået og sikres en aktiv indsats.

Kommunernes Landsforenings (KL) kommentarer:

- KL bakker op om, at der tages konkrete initiativer (”Ny chance for alle” og gentagen aktivering) til at realisere regeringens målsætning om 25.000 flere indvandrere i arbejde. Det ses dog som en forudsætning for succes, at virksomhederne og de faglige organisationer er aktive medspillere.

Kommentar:

Som led i ”Ny chance for alle” er afsat 10 mill. kr. til en virksomhedsrettet kampagne, og såvel arbejdsmarkedets parter som KL medvirker ved udviklingen af målrettede jobforløb.

- Der bør være mulighed for, at kommunerne i de beskæftigelsesrettede initiativer – i særlige tilfælde – kan undtage enkeltpersoner fra de generelle vilkår – fx når der er tale om udlændinge på humanitært ophold, der pga. alvorlige helbredsmæssige problemer ikke har mulighed for at deltage i aktive tilbud eller på arbejdsmarkedet, men hvor den pågældende som følge af pensionslovens optjeningsregler er afskåret fra social pension.

Kommentar:

Det er de gældende regler, der anvendes. Dvs. at personer, som har væsentlige helbredsproblemer, ikke skal aktiveres.

- KL henviser til, at alle kontant- og starthjælpsmodtagere, der ikke har modtaget et aktivt tilbud inden for det seneste år, skal have deres sag gennemgået, og til at der skal udvikles jobforløb rettet mod særlige grupper af kontanthjælpsmodtagere. KL finder det helt afgørende, at disse initiativer iværksættes, og ser frem til at blive inddraget i arbejdet.

Kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at KL bliver inddraget i udviklingen af målrettede jobforløb.

LO's bemærkninger:

- LO finder det positivt, at de pågældende personer sikres en aktiv indsats.
- Det bemærkes, at lovteksten bør suppleres med, at personerne skal have modtaget offentlig forsørgelse i 12 måneder, da bestemmelsen ellers også vil omfatte nyledige.

Kommentar:

Det fremgår af lovforslaget og bemærkninger hertil, at målgruppen omfatter personer, der ikke inden for de seneste 12 måneder har modtaget aktiv tilbud, og som i en længere periode har modtaget passiv offentlig forsørgelse. Det skønnes at være tilstrækkeligt til at sikre, at nyledige ikke bliver omfattet af målgruppen. Der er ikke i selve lovbestemmelsen er behov for at præcisere dette.

Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunals (DS og HK/K) kommentarer:

- DS og HK/K tilslutter sig den forstærkede indsats ("Ny chance for alle" og gentagen aktivering), og understreger samtidig, at den forstærkede indsats over for grupper af ledige, der står længst fra arbejdsmarkedet også indebærer, at der foretages seriøs vurdering af, om nogle af dem skal indstilles til førtidspension.

Kommentar:

Det er de gældende regler, der anvendes. Personer, der er berettiget til førtidspension, skal have tildelt førtidspension. Det ændrer aktiveringsreglerne ikke ved.

Jobrådgivernes Brancheforening kommentarer:

- Det foreslås, at der bliver fastsat klare mål for, hvilken rolle andre aktører er tiltænkt i indsatsen "Ny chance for alle". Foreningen er af den overbevisning, at netop samspillet mellem det offentlige og private skal være med til at løse udfordringerne – og derfor er dette et vigtigt signal at sende allerede i lovgivningen. Det foreslås, at der bliver fastsat måltal for inddragelsen af andre aktører i forbindelse med de målrettede jobforløb.

Kommentar:

Andre aktører skal inddrages i indsatsen, hvor de har særlige kompetencer til at få personer i job. Dette fremgår klart af bemærkningerne til lovforslaget. Siden 2003 har andre aktører spillet en stor rolle i beskæftigelsesindsatsen. Hensigten med andre aktører er, at aktørerne - såvel store som små –

med specialiserede kompetencer skal inddrages over for målgrupper, som har brug for en særlig indsats til at blive bragt i beskæftigelse igen. Dette gælder tilsvarende i integrationsindsatsen. I øvrigt kan bemærkes, at efter kommunalreformen vil jobcentrene varetage inddragelsen af andre aktører. I det ny beskæftigelsessystem skal strategi og mål for inddragelsen af andre aktører, herunder måltal, indgå i jobcentrenes beskæftigelsesplaner, og stat og kommune vil være forpligtede til at samarbejde om inddragelsen af andre aktører. Udviklingen af de målrettede jobforløb vil ske i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og KL.

Rådet for etniske minoriteter:

- Rådet finder det positivt, at kommunerne skal foretage en sagsgennemgang og bistå med at finde beskæftigelse mv.
- Det bør fremgå, at aktiveringstilbuddene altid bør have et erhvervsrettet sigte.

Kommentar:

Aktiveringstilbud skal efter de gældende regler gives under hensyn til arbejdsmarkedet behov.

- Rådet foreslår, at der stilles krav om, at en udlændings sag efter to aktiveringstilbud gennemgås nøje, og at det vurderes, om der kan tilbydes et ordinært job inden for samme eller lignende område, som aktiveringen har været gennemført.

Kommentar:

Forslaget lægger ikke op til, at der skal indføres en jobgaranti for bestemte grupper. Som indsatsen er i dag går beskæftigelse altid forud for aktivering.

Amnesty International:

- Organisationen bifalder, at regeringen vil igangsætte en 2-årig landsdækkende indsats "Ny chance for alle", og imødeser at arbejdsmarkedets parter udvikler jobforløb rettet mod særlige grupper af kontanthjælpsmodtagere.
- Organisationen finder det nødvendigt, at også kommuner og virksomheder bidrager aktivt til at give alle en ny chance.

Kommentar:

Som led i ”Ny chance for alle” er afsat 10 mill. kr. til en virksomhedsrettet kampagne, og arbejdsmarkedets parter og KL medvirker ved udviklingen af målrettede jobforløb.

Dansk Retspolitisk Forening:

- Diskussionen om matchgrupper giver betydelige usikkerhed om hvem, der kan kræves aktiveret og hvem, der kan tilbydes job.
- For de udlændinge, der henføres til matchgruppe 4, må der forventes at opstå betydelige problemer ved krav om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Kommentar:

Personer, der henføres til matchkategori 4, kan ikke fritages for aktivering. De skal netop have aktive tilbud, der kan bringe dem nærmere arbejdsmarkedet.

Kommunernes Landsforenings (KL) kommentarer:

- KL mener, at der udover en fordeling via særlige tilskud, skal ses på en fordeling via DUT.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet har valgt ikke at tildele midler via sædvanlig DUT-praksis. Tilskudmodellen er valgt, så tildelingen af midler målrettes til at gøre en ekstraordinær indsats for kontanthjælpsmodtagere, der ikke har modtaget et aktivt tilbud fra kommunen inden for det seneste år.

- KL mener, at der er behov for langt større kompensation for opgaverne, end der er lagt op til i lovforslaget.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet vil drøfte kompensation vedrørende integrationsaftalen med KL i forbindelse med DUT-forhandlingerne.

Foreningen af socialchefer i Danmarks kommentarer:

- Foreningen af socialchefer i Danmark støtter målet med ”Ny Chance for Alle” initiativet og dermed den særlige indsats for denne gruppe, da længevarende passiv forsørgelse kan være invaliderende i forhold til integration på arbejdsmarkedet.

4. Ret og pligt til gentagen aktivering for modtagere af kontant- og starthjælp, der er over 30 år og har andre problemer end ledighed.

LOs kommentarer:

- LO finder det positivt, at denne målgruppe tilbydes gentagen aktivering under forudsætning af, at tilbudene har et kvalificerende og engagerende og klart arbejdsmarkedspolitisk sigte

Rådet for socialt udsatte kommentarer :

- Rådet er som udgangspunkt positivt. Rådet henviser til dets årsrapport, hvori det foreslår, at aktivering også bør omfatte social aktivering, og at det også bør fremgå af formålsbestemmelsen i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats at aktiveringen kan være livskvalitetsforbedrende.
- Det aktive tilbud må ikke stå alene, idet der bør etableres en helhedsorienteret plan, som medtænker problematikker såsom afvikling af gæld, misbrugsbehandling mv.

Kommentar:

Det følger af gældende regler, at aktiviteter, der kan stabilisere og forbedre personens fysiske, psykiske og sociale tilstand med henblik på, at personen efterfølgende indgår i aktive tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, kan indgå i jobplanen.

Forslaget om udvikling af målrettede jobforløb indebærer, at der kan tages højde for flere samtidige problemer, med henblik på den hurtigste vej tilbage til job.

5. Særlige regler for en beskæftigelsesrettet indsats for personer, der har særlig svært ved at blive integreret på arbejdsmarkedet.

Kommunernes Landsforenings (KL) kommentarer:

- KL hilser det velkomment, at målgruppen vies særlige opmærksomhed og ser frem til at blive inddraget i udmøntningen af initiativet i forbindelse med fastsættelse af de nærmere retningslinier.

LOs kommentarer:

- Det er positivt, at der gøres en indsats overfor personer, der af en eller anden grund har særlige barrierer for at få fodfæste på arbejdsmarkedet.

- LO finder det dog betænkeligt, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til at fastsætte regler om rammer for indsatsen og krav i forhold til de enkelte personer. Dette bør ske efter lov og efter forelæggelse for BER.
- Mht. udviklingen af særlige jobforløb finder LO indholdet heraf uklart, idet der er stor fleksibilitet i de eksisterende tilbud.
- LO finder at definitionen af målgruppen er uklar og bør præciseres.

Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunals (DS og HK/K) kommentarer:

- Bestemmelsen er uklar, og den vidtgående bemyndigelse til beskæftigelsesministeren er på den baggrund urimelig. Dels er målgruppen uklart defineret og dels er det uklart hvilken indsats, der skal til over for de problemfelter, der beskrives hos målgruppen. Det er uklart om de særlige målrettede jobforløb vil blive retningsgivende for ministerens bekendtgørelse, herunder om den vil afvente, at forløbene er afsluttede.

Kommentar:

Det fremgår af integrationsaftalen, at der også skal stilles krav til udlændinge, der har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark, og udlændinge, som ikke har været omfattet af introduktionsprogrammet. Bemyndigelsesbestemmelsen skal anvendes i denne forbindelse.

Det er vurderet, at de krav og forventninger, der stilles til udlændinge, skal være de samme krav og forventninger, som stilles til andre borgere i Danmark, hvorfor målgruppen er formuleret mere bredt.

Mht. indholdet og de krav der stilles i forhold til de personer, som har særlig svært ved at blive integreret på arbejdsmarkedet, vil reglerne blive koordineret med de regler, der fastsættes i forbindelse med "Ny chance for alle". Det fremgår også af lovforslages bemærkninger.

Dansk Flygtningehjælps kommentarer:

- Dansk Flygtningehjælp vil gerne støtte og bidrage til en forstærket indsats i forhold til grupper, der har stået uden for arbejdsmarkedet i længere tid, og henviser til, at organisationen tidligere har peget på dette efterslæb i forhold til flygtninge og indvandrere, der har opholdt sig længe i Danmark. Da indsatsen skal ske gennem ministerbemyndigelse og drøftelser med arbejdsmarkedets parter og KL, har organisationen ikke grundlag for at komme med konkrete bemærkninger til indhold og udformning af den styrkede indsats. Ud fra Dansk Flygtningehjælps erfaringer fra frivilligt arbejde og professionelt integrationsarbejde bidrager organisationen gerne til den nærmere konkretisering af indsatsen.

Kommentar:

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at arbejdsmarkedet parter og KL skal medvirke ved udviklingen af målrettede jobforløb. Der er ingen aktuelle planer om at inddrage yderligere parter heri.

6. Bortfald af kontanthjælp til en hjemmegående ægtefælle og afskaffelse af ægtefællertilægget.

LOs kommentarer:

- Der bør være krav om, at kommunerne har overholdt deres pligter i forbindelse med kontakt og tilbud, og at kommunerne konkret har anvist mindst 300 timers ustøttet beskæftigelse.
- Afgrænsningen bør ikke ske på grundlag af matchkategorierne. Subsidiært bør der være en dispensationsmulighed. Visitationsmodellen er ikke indført med dette formål. Der bør være klagemulighed.
- Det er uheldigt, at kravet stilles efter sammenlagt 2 år, som kun afbrydes, hvis ingen af ægtefællerne modtager hjælp i en sammenhængende periode på 2 år. Herved udvides målgruppen.
- Bestemmelsen om, at to-årsperioden forlænges på grund af dokumenteret sygdom, er uklar. Den bør præciseres nærmere i forhold til sygdommens varighed og dokumentation.
- Timer før hjælpens ophørstidspunkt bør tælle med ved generhvervelse af retten.
- Det bør være klart, hvilke konsekvenser det har, hvis kommunen ikke har varslet korrekt.
- Urimeligt, at en berettiget ægtefælle skal opfylde kravet, selv om vedkommende ikke selv har modtaget hjælp i 2 år.
- Forslaget har negative ligestillingsmæssige konsekvenser.
- Loven bør have en revisionsbestemmelse efter 2 år.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråds (FTF) kommentarer:

- Forslaget rammer de svageste.

- Personer i matchgruppe 4 bør kunne undtages, hvis de pågældende eller kommunen kan dokumentere, at det ikke har været muligt at opfylde beskæftigelseskravet, f.eks. gennem afslag på jobansøgninger.
- Forslaget vil typisk ramme kvinder, og derved anerkendes et forældet og ulige kønsrollemønster. Dette er i modstrid med regeringens øvrige udmeldinger.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) og Ledernes Hovedorganisations (LH) kommentarer:

- Omregningssatsen i forslaget til § 13, stk. 13, bør reguleres med tilpasningsprocenten i lov om satsregulering.

Kommentar:

Det fremgår af formålsbestemmelsen i lov om aktiv socialpolitik, at formålet med at yde hjælp er at sætte modtageren i stand til at klare sig selv, og at begge ægtefæller derfor efter evne skal udnytte og udvikle deres arbejdsevne.

Der er så i den gældende lov givet mulighed for, at en ægtefælle kan vælge at være hjemmegående, eller kommunen kan skønne, at en ægtefælle er reelt hjemmegående, med den virkning, at hjælpen til den hjemmegående ægtefælle falder væk, og der i stedet ydes et tillæg til den anden ægtefælles hjælp.

Det nye i forslaget er således, at der i stedet for en skønsregel for kommunerne indføres et objektivi kriterium for, hvornår en ægtefælle må anses for at være reelt hjemmegående, og at det eksisterende tillæg til den anden ægtefælles hjælp foreslås afskaffet.

Forslaget er udformet, så personer, der aktuelt har en så begrænset arbejdsevne, at vedkommende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked, er undtaget fra kravet om 300 timers ordinært arbejde inden for de seneste 2 år, ligesom der er forlængelsesmuligheder, hvis en person i perioder ikke har kunnet arbejde på grund af sygdom m.v.

Det er regeringens opfattelse, at visitationsmodellen med de 5 matchkategorier er et velegnet redskab, når det skal vurderes, om en person er undtaget fra kravet. Personer, der har en arbejdsevne, bør udnytte den, også selv om den er lille.

Det er alle lediges pligt og ansvar selv at prøve at komme ud af offentlig forsørgelse. 300 timer over 2 år er ikke noget strengt krav. Derfor er det også foreslået, at opgørelsen af timer starter forfra, hvis kontanthjælpen til en ægtefælle først er faldet væk. Alternativet er en "stop-go" ordning, hvor en per-

son kan generhverve retten til hjælp i én måned, for derefter at miste den igen i næste måned.

Regeringen ser gerne, at alle – mænd og kvinder – har arbejdsmarkedstilknytning, men hvis et ægtepar i realiteten har valgt en arbejdsdeling, hvor den ene er hjemmegående og den anden udearbejdende, er det ikke det offentliges opgave at kompensere for det. Derfor er det også foreslået, at det hidtidige ægtefællertilæg falder væk.

Det er forudsat, at kommunerne overholder deres forpligtelser med hensyn til afholdelse af kontaktsamtaler og afgivelse af tilbud m.v., ligesom det er forudsat, at kommunerne generelt overholder deres forpligtelser til at vejlede og informere kontanthjælpsmodtagere om gældende regler for at modtage hjælp, herunder den nye ægtefælleregulering.

Der vil herudover i de regler, der skal fastsættes om kommunernes pligt til at sende varslingsbrev m.v., blive fastsat nærmere retningslinjer for, hvordan og hvornår dette skal ske.

Hvis en kommune mod forventning ikke opfylder sine forpligtelser med hensyn til information, vejledning osv., må det afgøres efter almindelige forvaltningsretlige principper, hvilke konsekvenser det har for en borgers ret til hjælp.

Der er – som i øvrigt – mulighed for at klage over en kommunes afgørelse om ophør af hjælpen efter den nye ægtefælleregulering, og i den forbindelse kan klageinstansen efterprøve grundlaget for kommunens afgørelser, herunder vurderingen af den pågældende persons arbejdsevne.

Det er fundet mest hensigtsmæssigt, at omregningssatsen i forslaget til § 13, stk. 13, reguleres på samme måde som alle øvrige satser i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovens § 109.

Kommunernes Landsforenings (KL) kommentarer:

- Reglen bør udformes, så der er fokus på klarhed, forenkling og administrerbarhed. F.eks. er opgørelsen af 2 års-perioden, de 300 timer og betydningen af supplerende hjælp, uklart beskrevet.
- De forvaltningsretlige regler i forhold til matchkategoriseringen bør afklares, når placeringen har betydning for retten til hjælp, herunder om placering i matchkategori er en afgørelse.
- Det bør fremgå direkte af loven, at kun personer i matchkategori 5 er undtaget.
- Timer før det tidspunkt, hvor hjælpen er bortfaldet, bør kunne medregnes.

- Forholdet til § 15 i boligstøtteloven, hvorefter kommunen skal vurdere, om der kan ydes boligstøtte, hvis huslejen overstiger halvdelen af husstandsindkomsten, bør afklares.
- Reglen vil medføre betydelig meradministration.

Foreningen af Socialchefer i Danmarks kommentarer:

- Enkelte personer i matchkategori 4 vil blive ramt hårdt. Der bør være mulighed for dispensation i særlige tilfælde. Visitationsmodellen er indført med et andet formål.

Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunals (DS og HK/K) kommentarer:

- Reglen rammer i høj grad de svageste ledige, og der er tale om en urimelig brug af matchkategorierne.
- Forslaget rammer især kvinder, og vil også ramme eventuelle børn.
- Timer før det tidspunkt, hvor hjælpen er bortfaldet, bør kunne medregnes.
- Overgangsreglen på 150 timer i 2007 er en skærpelse i forhold til den almindelige regel.
- Reglen vil medføre stort administrativt besvær, og nye krav til borgerne om at fremskaffe dokumentation for arbejde.

Kommentar:

Vedr. baggrunden for forslaget, mulighederne for at undtage personer fra kravet om 300 timers ordinært arbejde inden for de seneste 2 år og anvendelsen af visitationsmodellen med de 5 matchkategorier henvises til bemærkningerne ovenfor til høringssvarene fra LO m.fl. Det samme gælder baggrunden for, at det er foreslået, at der tælles forfra, når hjælpen til en ægtefælle er bortfaldet.

Boligstøttelovens § 15 er en skønsregel, hvorefter en kommune på grundlag af en konkret, samlet vurdering af husstandsmedlemmernes økonomiske og personlige forhold skal bestemme, om boligstøtte kan ydes, herunder om der kan ydes boligstøtte med et nedsat beløb, hvis huslejen overstiger halvdelen af husstandsindkomsten.

Da det er lovens formål at yde boligstøtte, når indtægten er lav i forhold til lejen, kan bestemmelsen kun anvendes, når der foreligger ganske særlige forhold, som gør det urimeligt, at der ydes boligstøtte eller fuld boligstøtte.

Beskæftigelsesministeriet har forstået, at reglen anvendes forholdsvis sjældent.

De oplysninger, som en kommune skal bruge for at kunne tage stilling til, om et ægtepar opfylder kravet om 300 timers ordinært arbejde inden for de seneste 2 år, er oplysninger, som kommunerne i vidt omfang allerede vil være i besiddelse af. Parret skal have modtaget hjælp i sammenlagt 2 år eller mere, og det følger af de almindelige betingelser for at kunne modtage kontanthjælp, at der er pligt til at give oplysning om alle indtægter, herunder indtægter fra arbejde, der – bortset fra et beskæftigelsesfradrag pr. arbejdstime - skal trækkes fra i hjælpen, jf. lov om aktiv socialpolitik §§ 30-31. Falder hjælpen væk til den ene ægtefælle, er der stadig pligt til at give oplysninger om begge ægtefællers indtægter m.v., idet den anden ægtefælles ret til hjælp fortsat er undergivet de almindelige betingelser.

For at imødekomme ønskerne om klarhed er der foretaget en række præciseringer i lovtekst og bemærkninger.

Rådet for Socialt Udsattes kommentarer:

- Forslaget er præget af mistillid til borgerne og vil føre til forarmelse af et ikke ubetydeligt antal personer.
- Der bør fastsættes en fattigdomsgrænse.
- Der er bekymring for konsekvenserne for de borgere, der befinder sig på grænsen mellem matchkategori 4 og 5.
- Der bør være et evidensbaseret evalueringssystem.

Det centrale Handicapråds kommentarer:

- Varslingsbrevet bør udformes, så det er tilgængeligt for personer med funktionsnedsættelser.

Rådet for etniske minoriteters kommentarer:

- Ægtefæller bør vurderes individuelt.
- Kravet om 300 timers arbejde er urimeligt i forhold til dem, der gerne vil arbejde, men ikke har reel mulighed for det.

Kommentar:

Vedr. baggrunden for forslaget, mulighederne for at undtage personer fra kravet om 300 timers ordinært arbejde inden for de seneste 2 år og anven-

delsen af visitationsmodellen med de 5 matchkategorier henvises til bemærkningerne ovenfor til høringssvarene fra LO m.fl.

Det er forudsat, at kommunerne sørger for, at varslingsbreve – ligesom anden kommunikation fra kommunen – er tilgængelige for personer med funktionsnedsættelser.

Dansk Flygtningehjælps kommentarer:

- Forslaget betyder, at der stilles strengere krav til flygtninge og indvandrere end til øvrige borgere, da flygtninge og indvandrere udgør en stor andel af den gruppe, hvor begge modtager kontanthjælp.
- Lavere ydelser fremmer ikke integrationen. Reglen vil skabe fattigdom og yderligere marginalisering, herunder for eventuelle børn. Reglen kan få alvorlige konsekvenser for traumatiserede flygtninge og deres familier. Samspillet mellem reglen og boligstøttereglerne betyder, at de berørte kan risikere at miste deres bolig.
- Visitationsmodellen er udviklet med et andet formål.
- Reglen betyder også bortfald af ret til tilbud og vil dermed føre til yderligere marginalisering og manglende integration.

Institut for Menneskerettigheders kommentarer:

- Ikke alle personer i matchkategori 1-4 i alle dele af landet vil kunne opfylde kravet.
- Grundloven giver ret til det nødvendige, forstået som enhver tids standard.
- FN-konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder fortolkes som indeholdende krav om mindstestandarder. Tilsvarende gælder Den europæiske socialpagt. Den europæiske komite om sociale rettigheder har tidligere rejst spørgsmålet i forbindelse med indførelsen af start-hjælp. En endelig vurdering afventer oplysning om supplerende ydelser. Dette forslag kan udløse tilsvarende kritik.
- Den forskellige behandling af kontanthjælpsmodtagere, der er indplaceret i matchkategori 1-4 og matchkategori 5, kan være udtryk for diskrimination.
- Det er sandsynligt, at det vil kunne give anledning til kritik fra FN's menneskerettighedskomite, hvis en families sociale ydelser halveres, fordi en ægtefælle ikke kan matche arbejdsmarkedets krav.

Amnesty Internationals kommentarer:

- Det er nødvendigt at tage højde for, at flygtninge og indvandrere ikke har de samme forudsætninger som ”almindelige danske borgere”.
- Undersøgelser viser, at udlændinge generelt har sværere ved at få job end danskere.
- Lavere ydelser er ikke nødvendigvis et incitament til at komme i arbejde.
- Det er problematisk, at 300 timers kravet skal gælde personer i matchkategori 4. En stor del af denne gruppe består af nydanskere med massive sprogproblemer og stærkt traumatiserede flygtninge.
- Det er tvivlsomt, om de pågældende kan opnå beskæftigelse, når ledigheden for velkvalificerede flygtninge/indvandrere er så høj i forhold til andre grupper i Danmark.
- Nedsættelsen af hjælpen kan hæmme integrationsmulighederne, ikke mindst for børnene.

Dansk Retspolitisk Forenings kommentarer:

- Der er rejst berettiget tvivl om, hvorvidt begrænsninger i bl.a. kontanthjælp er et effektivt, beskæftigelsesskabende middel overfor især udlændinge.
- Det er ikke rimeligt at stille samme krav til indvandrerkvinder i særdeleshed, men også indvandrere i en vanskelig situation mere generelt, som til enhver anden.
- Forslagets uklare formuleringer og anvendelsen af de 5 matchgrupper giver anledning til alvorlige retssikkerhedsmæssige bekymringer.
- Indsatsen i forhold til personer i matchgruppe 4 vil føre til stort ressource-spild i de i forvejen belastede forvaltninger og et urimeligt pres på en vanskelig stillet gruppe.

Kommentar:

Vedr. baggrunden for forslaget, mulighederne for at undtage personer fra kravet om 300 timers ordinært arbejde inden for de seneste 2 år og anvendelsen af visitationsmodellen med de 5 matchkategorier henvises til bemærkningerne ovenfor til høringssvarene fra LO m.fl.

Reglerne skal efter forslaget gælde alle kontanthjælpsøgtepar, der har modtaget hjælp i sammenlagt 2 år eller mere, og som aktuelt får beregnet hjæl-

pen på grundlag af sætterne i lov om aktiv socialpolitik § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2, stk. 2 eller stk. 3 (de høje sætser), uanset etnisk herkomst m.v. Det er regeringens klare opfattelse, at både Grundlovens krav og internationale konventioner er overholdt.

7. Styrket opfølgning over for kontant- og starthjælpsmodtagere, der melder sig syge.

LOs kommentarer:

- LO finder det positivt, at der er kommet fokus på fastholdelse og opfølgning over for sygemeldte kontanthjælpsmodtagere. LO anfører, at det er positivt, at kommunen har pligt til at foretage en vurdering for behov for afklaring og behandling, samt at sikre, at kontanthjælpsmodtageren får den nødvendige hjælp til at opnå/generhverve tilknytningen til arbejdsmarkedet. LO savner dog en beskrivelse af, hvilket grundlag kommunerne skal have for at foretage vurderingen af behovet for en plan, samt en fastsættelse af, hvad en plan skal indeholde, og hvordan planen udføres. LO anfører, at det bør tilføjes, at evt. faglig organisation også skal inddrages.
- LO anbefaler, at reglerne for visitation og opfølgning i sygedagpengesager overføres til lov om aktiv socialpolitik.
- LO bemærker, at lovforslaget indeholder øgede sanktioner overfor gruppen af kontanthjælpsmodtagere med andre problemer end ledighed i forbindelse med sygemelding. LO anfører, at det er LOs vurdering, at der er stor risiko for, at økonomiske incitamenter ikke virker på store dele af gruppen af ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, da deres problemer ud over ledighed oftest er af meget kompleks karakter.

Kommentar:

I bemærkningerne til de enkelte bestemmelser til forslaget § 2, nr. 1, er der en nærmere beskrivelse af, hvilke oplysninger kommunens vurdering af behovet for en plan skal bygge på. Det er nu yderligere præciseret i de almindelige bemærkninger til forslaget. Det er endvidere nu præciseret i bemærkningerne, at det – ligesom det allerede gælder i dag - også kan være relevant at inddrage de faglige organisationer.

Forligsparterne har valgt en model, som sideløbende med de gældende regler om opfølgning i kontanthjælpsager giver kommunen en pligt til at vurdere behovet for en sygeopfølgningsplan. Der er i modellen en væsentlig sammenhæng mellem reglerne i sygedagpengeloven og lov om aktiv socialpolitik. Men den konkrete udmøntning er dog anderledes, da der er tale om

en anderledes målgruppe. Der er i bemærkningerne henvisning til sygedagpengereglerne.

Sanktionerne skal ikke stå alene – bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de gældende regler for kommunens afgørelse, herunder reglerne om medvirken i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og reglerne om rimelige grunde i lov om aktiv socialpolitik.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) og Ledernes Hovedorganisations (LH) kommentarer:

- Arbejdsgiversiden finder, at en styrket sygeopfølgning i forhold til kontanthjælpsmodtagere er et væsentligt element i forhold til at øge arbejdsudbuddet. Endvidere bør det efter arbejdsgiversidens opfattelse være målsætningen, at syge kontanthjælpsmodtagere får den samme systematiske opfølgningsindsats, som gælder for modtagere af sygedagpenge. Det er derfor positivt, at en styrket sygeopfølgning indgår som et vigtigt element i integrationsaftalen. Det anføres imidlertid, at aftalen på dette punkt er ufuldstændig udmøntet i lovforslaget. Arbejdsgiversiden finder, at det bør ændres i lovforslaget, så lovgivningen indeholder en klar pligt for kommunerne til i alle tilfælde at udarbejde en opfølgningsplan svarende til, hvad der gælder i forhold til sygedagpengemodtagere.

Kommentar:

Forligsparterne er enige om udmøntningen af aftalen

Kommunernes Landsforenings (KL) kommentarer:

- KL finder det positivt, at der tages initiativer i forhold til kontant- og starthjælpsmodtagere, der melder sig syge. KL anfører i den forbindelse, at KL vægter, at der er et rimeligt forhold mellem de administrative ressourcer, kommunerne skal bruge på det foreslåede tiltag, og den forventede effekt.
- KL finder, at det vil være hensigtsmæssigt med en vis fleksibilitet i bestemmelserne, om at vurderingen om behovet for en plan for sygdomsafklaring skal foretages umiddelbart efter, at kommunen er blevet bekendt med sygdommen

Kommentar:

En fast frist for vurderingen af behovet for en plan vil virke u hensigtsmæssig. Det er vigtigt, at der snarest tages stilling til, hvad der videre skal ske med den syge for, at sygdomsperioden kan blive så kort som mulig.

- KL anfører, at der af hensyn til borgerens retssikkerhed er et behov for, at der følger en nærmere vejledning om, hvordan sanktionsbestemmelsen skal effektueres.

Kommentar:

Der vil blive udarbejdet nærmere vejledning om dette.

Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunals (DS og HK/K) kommentarer:

- DS og HK/K finder, at det er godt, hvis de borgere, der i dag ikke får hjælp til faktiske helbredsproblemer, kan få det. Samtidig peger DS og HK/K på, at sygeopfølgningen er en omfattende opgave, der vil kræve megen tid og opmærksomhed i forvaltningerne. De finder det paradoksalt, hvis sagsbehandleren skal bruge (meget) tid på at kontrollere borgere, der faktisk er syge, i stedet for at bruge tiden på dem, der er raske.
- DS og HK/K finder, at reglerne vil stille forvaltningen overfor krav, som hører hjemme hos behandlende læge. Man finder derfor, at forslaget kan komme til at rykke grænsen mellem de praktiserende læger og socialforvaltningen på en u hensigtsmæssig måde.
- DS og HK/K mener, at de sanktioner, der efter de nye regler skal sættes ind over for borgere, der undlader at sygemelde sig korrekt eller udebliver fra aktiviteter som led i sygeopfølgning, er meget drastiske. DS og HK/K anfører, at selv mindre forseelser kan udløse en nedsættelse af hjælpen med 1/3 i tre uger og i 20 uger i gentagelsestilfælde. En sådan sanktion forekommer helt ude af proportion.
- DS og HK/K anfører, at forslaget også efterlader en usikkerhed om, hvorvidt stof- og alkoholmisbrugere er omfattet af reglerne om sygeopfølgning og sanktioner. Det anføres i den forbindelse, at denne gruppe lever et meget kaotisk liv på grund af misbruget, og at de har svært ved at fastholde deres behandling. DS og HK/K opfordrer derfor til, at reglerne præciseres, så misbrugere ikke omfattes af sanktionsbestemmelserne.

Kommentar:

Det er helt centralt for "En ny chance til alle", at der netop bliver taget fat i de svageste. De syge skal også have hjælp til at blive bragt tættere på en indtræden/ tilbagevenden på arbejdsmarkedet.

Sanktionerne skal ikke stå alene – bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de gældende regler for kommunens afgørelse, herunder reglerne om medvirken i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og reglerne om rimelige grunde i lov om aktiv socialpolitik.

Forslaget ændrer ikke på grænsen mellem de praktiserende læger og forvaltningen.

De gældende regler om opfølgning giver allerede kommunen en forpligtelse til også at følge op i sager, hvor modtageren af hjælp er misbruger.

8. Ændring af refusionsbestemmelserne for kontanthjælp mv.

LOs kommentarer:

- Der bør stadig ydes refusion med 50 pct. i de første 3 måneder for at undgå for tidlig aktivering.
- Det er væsentligt at sikre kvaliteten af de aktive tilbud, når refusionen lægges om.
- Den høje refusionsprocent bør også gælde aktiviteter som led i kontakten med de ledige, ordinær uddannelse efter kap. 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, mentorordning mv.
- Som § 122 er formuleret, så er det kun i forhold til personer med handicap, at udgifterne efter kap. 14 og §§ 99 og 101 (opkvalificering og mentorordning) refunderes med 65 pct., og således ikke i forhold til kontant- og starthjælpsmodtagere.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) og Ledernes Hovedorganisations (LH) kommentarer:

- Med omlægningen ophæves forskellen i refusionsprocenter for virksomhedsrevalidering og uddannelsesrevalidering. Det svækker beskæftigelses-sigtet.

Kommentar:

I de almindelige bemærkninger er det understreget, at de tilbud, som iværksættes som følge af de foreslåede ændringer, skal være jobrettede. Det betyder, at ledige på kort og lang sigt skal bringes tættere på det ordinære arbejdsmarked enten via arbejde – støttet eller ustøttet – eller gennem målrettede og aktive tilbud.

For nogle grupper af kontanthjælpsmodtagere har kommunerne stor succes med tidlig aktivering. Regeringen mener derfor ikke, at der skal sondres mellem tidlig aktivering og aktivering senere i ledighedsforløbet.

Forslaget om at ændre refusionsprocenten til 65 pct. for så vidt angår løntilskud og ydelser i aktive perioder svækker ikke beskæftigelsessigtet.

Efter integrationsaftalen "En ny chance til alle" er det alene forudsat, at udgifterne til løntilskud – og ikke udgifterne efter kap. 14 og §§ 99 og 101 – skal refunderes med 65 pct. Lovforslaget er i overensstemmelse hermed

Kommunernes Landsforenings kommentarer:

- Generelt er der behov for langt større kompensation af kommunernes belastning med hensyn til udgifter til forsørgelsesydelse og den aktive indsats. Forslaget trækker i den forkerte retning.
- Omlægningen af refusionsprocenterne giver risiko for hovedløs aktivering.
- Omlægningen vil flytte store beløb mellem kommunerne og bør afvente den generelle omlægning på tilskuds- og udligningsområdet, der forventes i 2007.
- Visitationsperioden på 13 uger og perioder, hvor kontanthjælpsmodtageren er fritaget for at udnytte sine arbejdsmuligheder, bør friholdes for omlægningen.
- Kommunens loft for hjemtagelse af refusion for aktive tilbud bør forhøjes.

Foreningen af Socialchefer i Danmarks kommentarer:

- Foreningen tager forslaget til efterretning, da den er enig i sigtet.

Dansk Socialrådgiverforening og HK Kommunals kommentarer:

- Forslaget vil have stor betydning for kommunernes adfærd.
- Der bør tages højde for syge borgere.

Det centrale Handicapråd og Center for Ligebehandling af Handicappedes kommentarer:

- Rådet og Centret er positive over for forslaget, da det kan bidrage til at fastholde eller integrere flere personer med funktionsnedsættelser på arbejdsmarkedet.

Kommentar:

Vedr. kvaliteten af tilbud og tidlig aktivering henvises til bemærkningerne ovenfor til høringssvarene fra LO m.fl.

Omlægningen skal give kommunerne et direkte og mærkbart incitament til at give ledige aktive, jobrettede tilbud, og bør derfor ikke afvente en generel omlægning på tilskuds- og udligningsområdet.

Det er vurderingen, at en ordning, hvor der er forskellige refusionsprocenter afhængig af, om en borger er syg eller rask eller af andre grunde midlertidigt ikke skal udnytte sine arbejdsmuligheder, ikke vil være mulig at administrere.

Beskæftigelsesministeriet forstår bemærkningen om forhøjelse af loftet for hjemtagelse af refusion for aktive tilbud som refererende til rådighedsbeløbet i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats § 118. Det indgår ikke i integrationsaftalen "En ny chance til alle" at ændre dette beløb.